

ŻYCIE MUZYCZNE DAWNEGO CIECHOCINKA (II)

Już w 1522 roku czeski lekarz balneolog Vaclav Payer z Lokte w swoim „Traktacie o uzdrowiskach cesarza Karola IV” pisał: „*Ci, co kąpią się lub wodę piją, mają żyć w radości i wesołości, z żadnej przyczyny nie powinni się smucić, gdyż wszystkie przypadłości duszy krom radości ciało wysuszają.*” Ta recepta sprzed wieków nadal jest stosowana w dzisiejszych czasach, czego dowodem są dźwięki muzyki tanecznej pomieszane ze śmiechem, które słysząc wieczorem z lokali rozrywkowych w Ciechocinku. Może niekoniecznie wszyscy uczestnicy dancingów są kuracjuszami pijącymi wody mineralne i kąpiącymi się w solance, ale na pewno dobrze się bawią.

Na zdjęciu - orkiestra pod dyr. E. Lutoborskiego z Włocławka

Goście kąpielowi, którzy przybywali pod tężnię w XIX wieku, nudziłoby się jak mopsy, gdyby nie muzyka. Zarząd Zakładu Wód Mineralnych doskonale o tym wiedział, czego dowodem jest troska o zaangażowanie w sezonie dobrej orkiestry. W jednym z numerów „Kuriera Warszawskiego” z 1851 roku czytamy.: „*Przy Zakładzie Wód Mineralnych w Ciechocinku potrzebne będzie na czas tegorocznych kąpeli (od 1 czerwca do 15 września) towarzystwo artystów muzycznych złożone z osób około 10, składające kompletną orkiestrę z instrumentów smyczkowych i dętych. A mający chęć wejść w tym względzie w stosunki zechcą się zgłosić najpóźniej do dnia 18/30 kwietnia r.b. do miejscowego Zakładu Wód Mineralnych.*” Inne ogłoszenie z 1857 roku wskazuje, jakie wymagania stawiano muzykom. Mieli oni „*grać codziennie od 6 do 10 z rana u źródła po południu od 5 do 7 na miejscu przechadzek pod tężniami. Od tego drugiego obowiązku wolna będzie orkiestra w te dni, w których byłyby dawane widowiska w teatrze lub zabawy z tańcami. Etat zakładu przeznacza dla orkiestry wynagrodzenie ryczałtowe za cały czas pory kąpielnej w kwocie rs. 375. Prócz tego orkiestra pobierać będzie oddzielne wynagrodzenie za granie w teatrze i na zabawie.*”

W ciągu wieków podczas licznych sezonów kuracyjnych występowało w Ciechocinku wiele orkiestr. Najstarsza wzmianka o zaangażowaniu orkiestry w uzdrowisku pochodzi z 1844 r. Występowało wówczas

towarzystwo aktorskie pod dyрекcją I. Lasockiego wraz „z ukompletowaną orkiestrą, która zarazem użytą być może do zabaw balowych”. W 1847 r. grała orkiestra pod dyрекcją Domańskiego, „która uprzyjemniała ranne przechadzki”. W II połowie XIX wieku były angażowane orkiestry z Warszawy pod dyрекcją Norberta Modlińskiego i Jana Przyborowskiego. Od 1856 r. przez wiele sezonów grał w Ciechocinku zespół Edmunda Lutoborskiego z Włocławka - była to orkiestra katedralna z pewnymi tradycjami. W 1695 r. założył ją kasztelan Andrzej Mniewski. W 1859 r. został zaangażowany zespół Emanuela Kordelasa z Kalisza. W 1872 r. grał zespół Grzegorza Lanckorońskiego i Karola Platera. W kolejnych latach zatrudniono orkiestry Sonnenfelda, Grzegorza Lanckorońskiego (skomponował mazura „Pamiętka z Ciechocinka”, dedykowanego „zarządzającym wodami mineralnymi w Ciechocinku”), Kalkhofa i Królikiewiczza, Johana Wächtera z Łodzi, Jakuba Waltera. W latach 1891-1896 grała orkiestra Feliksa Kopnaska, znanego muzyka z Warszawy, a od 1897 r. orkiestra włościańska założona przez skrzypka Józefa Pomarańskiego.

Orkiestry były utrzymywane z datków, jakie składali kuracjusze. W „Materiałach do historii Ciechocinka od zapoczątkowania budowy warzelniów soli do wybuchu Wielkiej Wojny” Marian Raczyński wspomina „księgę ofiar dobrowolnych na utrzymanie muzyki przy zakładzie wód mineralnych w Ciechocinku”. Z czasem w koszt pobytu w uzdrowisku kuracjusz musiał wliczyć opłacenie orkiestry. A miłośnik gry na fortepianie mógł skorzystać z tego instrumentu - oczywiście odpłatnie. Do dyspozycji były fortepiany w kursalu i hotelu Müllera - w tych samych salach, w których wieczorami organizowane były bale dla kuracjuszy. (cdn.)

Aldona Nocna

Informujemy,
że osoby zainteresowane archiwalnymi numerami
Gazety Samorządu Lokalnego
„Zdrój Ciechociński” mogą otrzymać je bezpłatnie
w Urzędzie Miejskim w Ciechocinku,
przy ul. Kopernika 19 (pokój nr 22)
od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.30.